

Orhan Bahçıvan
Yaşayan Çağdaş Şiir ve Bekir Karadeniz

Yaşayan Çağdaş Şiir ve Bekir Karadeniz[1]

bir zeytin dalının ardından
seyrederim ülkemi

(Yedi Yılın Şiirleri)

Ataol Behramoğlu 'Yaşayan Bir Şiir' adlı kitabında devrimci şiiri açıklarken, söze şöyle başlıyor:

»Devrimci şiir hayata devrimci bir yorum getiren şiirdir. Bu yorum, şairin yaşadığı çağa, kişisel eğilimlerine ve yeteneğine bağlı olarak değişik nitelikler gösterir. Kimi zaman salt bir yatsıma niteliğindedir. Bir tepki, eski değerlere yönelmiş bir saldırı, bir başkaldırı niteliğindedir. Kimi zamansa bu başkaldırının sınırlarını aşarak yeni değerler, yeni tanımlar getirir«[2]

Bu yeni getirilen tanımlar hayatın her alanında olmalıdır diye düşünüyorum. İnsan, yeryüzünde kültürüyle var olan bir gerçektir. Bu gerçek sadece yürek denilen ses olursa, bakıp gördüğü tek nesne kendine has olan yaşamıdır. İnsanın iç dünyasında oluşan yaşam denilen ses, ülke gerçeğiyle birleşirse, orta yerde sadece şair ve şairin sesi niteliğini taşıyan şiir denilen çağdaş bir oluşum görünür. Yani, sözü şöyle söylemek istiyorum. Bir kitabın sayfasından edebiyatı seyreyledim gördüğüm tek görüntü şiir denilen ses ve bu sesin sahibi *Bekir Karadeniz*.

Günümüzde çağdaş yazın dünyasına her alanda emek veren tüm emekçilere seslenirken, hiç birini ayırmadan, yüreğimi şiir çiçeğine bandırıp gönderiyorum. Şaire ve onun emeğine bin selam olsun.

Şairin işi şiir yazmak, bu işlemin tek malzemesi dil denilen iletişim olayı. İyi bir şair olmanın ve iyi şiirler üretmenin yolu, konuşulan dili iyi bilmektir. Dili iyi bildin mi derdini iyi anlatırsın. Bu şair dili iyi biliyor ve derdini iyi anlatıyor. Bir okuyucu olarak bunun her yazdığını çok iyi anlıyor ve kavrıyorsam bu şairin dile olan hakimiyetinin eseridir.

---

[1] Bu yazı Güney Dergisi'nin *2014* yılında yayınlanın *69*. sayısından alındı.
[2] Halkın Dostları, Sayı *16*, Temmuz *1971*.

Yanarım

Geldi geçti gençlik çağı gülmedim
Bir murada eremedim yanarım
Kırk yıl nasıl durduğumu bilmedim
Gül yüzlümü saramadım yanarım

Aşamadan yaylaları belleri
Kurudu ömrümün yeşil gölleri
Yar bağında o tomurcuk gülleri
Geçti zaman deremedim yanarım

Başıma getirdi bin türlü işi
Ne gerçek yaşadım ne gördüm düşü
Aradım dünyada bilen bir kişi
Ömür boyu göremedim yanarım

Varım yoğum verdim bir söz uğruna
Her şeyi düz saydım senin eğrine
Bir gün olsun nazlı yarin bağrına
Onun için giremedim yanarım

Çağırdım dostları düştüm darlara
Yalınayak bıraktılar karlara
Bedenimi sardırdılar korlara
Deniz*'lere varamadım yanarım*

(Kervan Oldum)

Şiir sadece imge değildir, imgesiz de şiir olmuyor desem. İşin emek bölümünü aktarmış olurum. Şiir ya da her hangi bir konuda yazı yazmak, eleştirme yapmak bunları derlemek toparlamak ve dil dediğimiz araç ile okuyucuya sunmak.

Şair, felsefe bilgisiyle öz yaşamını bütünleştirip gerçek yaşam kazanında harmanlamak, biraz imge, biraz dağ, biraz dere, ırmak, meşe ağacı, dağ kayası, kayada terlan, biraz sert yamaçlarıyla Artvin, biraz köy toprağı, şehir karmaşası şiirin malzemesidir.

Bazı şairler somut şiir ile soyut şiir arasında bir sentez yolu edinmişler. Bir bakıma günümüz şairlerinin izlediği bir yoldur. Bu yolu tercih edenler genelde şehir romantizmi içinde olanlardır desem, sanırım abartmış olmuyorum. Ancak benim şu an sözünü ettiğim şair, edebiyat sahasında hangi ekolu oluşturur bunu şairin kendisinin söylemesi gerekiyor. Kendisi derken onun sesi olan eserleri demek istiyorum. Eserlerine baktığımız zaman Anadolu'dan Şili'ye kadar değişik sesler olabiliyor *Bekir Karadeniz*.

Şiirleri geniş anlamda gerçekçi şiir ekolünde yeşil biberin acısı gibi insanın beynini yakıyor. Bu yangın şairin yaşamında süregelen bir yangının devamıdır bilirim.

birinci gitmeli şiir

beni şaşırtmaya çalışır bu yıldız
yönümü bulmam olanaksız ona kalsa
sırtımı dönüp gitmeyeyim diye kendisine
öteki yıldızlara uydurur ışığını

ben geceleri de bilirim güneşin yerini
sıcağa gitmek üzere
sırtımı dönmek isterim
O yıldıza
bir kastım da yok aslına bakarsan
belki yalnızca
dünyanın burasında yaşadığımdan
dönmeliyim ona sırtımı

(Gitmeli Şiirler)

Bilinç odağında gidip gelmelerin süzülüşü şiir olursa böyle olur sonuç. Elinde 'Gitmeli Şiirler' kitabını tutarken aniden sayfaların bittiğini anlıyorsun. Ama şiirlerin tadı damağında kalınca yeniden başa dönüyorsun, biliyorum.

Şiir şairin yüreğinde bazen Çoruh oluyor deli deli çağlıyor, bazen Artvin'in yüksek tepelerinde soluklanan Karagöl mavisi oluyor. Bazen bir Xod türküsü oluyor *Deniz* sedasıyla vuruyor göğsünü Kaçkar'ın eteğine. Bazen Gül Dağı oluyor efil efil Ferhat, Şirin kokuyor Ferhatlı kalesinde, bazen Boylu Nakirel Dağı gibi *Köroğlu*'nu arıyor, Xodgar'ın kırk değirmeninde. Bazen kendi kendine tek olmanın onurunu yaşıyor. Akarsa Çoruh gözlerinin içinde, Aladağ, Karadağ, Karçal, Kaçkar dağları şiir olur düşer kitap sayfalarına.

Deli Çoruh

Koştun diyardan diyara
Bıkmadın mı deli Çoruh
Bunca fidanı kökünden
Sökmedin mi deli Çoruh

Aldın tarlayı mereği
Yıktın ocağı direği
Suyunla nice yüreği
Yakmadın mı deli Çoruh

Bazı coştun çağlar oldun
Bazı kan yaş ağlar oldun
Bazı kolum bağlar oldun
Sıkmadın mı deli Çoruh

Ağırladın çok boyları
Saydırdın günü ayları
Alıp götürdün köyleri
Yıkmadın mı deli Çoruh

Her şeye açtın koynunu
Bozdun çoğunun oy'nunu
Nice ananın boynunu
Bükmedin mi deli Çoruh

Girdin toprağın özüne
Can verdin bahar yazına
Damla olup gökyüzüne
Çıkmadın mı deli Çoruh

Dalgalıdır engin böğrü
Kimi yüksek kimi eğri
Kelkit'ten Batum'a doğru
Akmadın mı deli Çoruh

Günü gelir devran döner
Biter bu acılar diner
Elbet can ateşi söner
Bakmadın mı deli Çoruh

Dokundun suya sabuna
Sığamaz oldun kabına
Kaç insanı taş dibine
Sokmadın mı deli Çoruh

Başında bir pınar vardı
Terk ettirdi yeri yurdu
Yeterince dünya derdi
Çekmedin mi deli Çoruh

Taş yükledin kucaklara
Köşelere bucaklara
Kuru incir ocaklara
Dikmedin mi deli Çoruh

Bilseydim iyi huyunu
Görseydim ince boyunu
*Kara*Deniz*'e suyunu*
Dökmedin mi deli Çoruh

(Kervan Oldum)

Anadolu şairlerinin doğal yapısıdır şiiri can damarıyla beslemek. Şiirin içine yaşam ruhunu akıtmak, yani şairin kendi sesi olan şiirin her türüyle tabiatın kulağına usul usul seslenmek...

Genelde batılılaşmak düşüncesiyle yoğrulan düşünürler az da olsa hece şiirine yan gözle bakarlar, beğenmezler, eleştirirler. Dahası hece şiirini şiir olarak görmezler. Aşık tarzı deyip köy sınırlarını kilitlemeye çalışıyorlar. İşin ilginç yanı oturup bir hece şiir yazmayı da denemezler. Onlar için şiir sadece Batıdadır ve Batı tarzıdır. Oysa şiir güneş gibidir batıya da doğudan

gitmiştir. Bizim topraklarımıza şiirin her türü, batından gelmedi serbest şiir bizden batıya gitti. Lale soğanı gibi önce sattık unuttuk olunca, sonuç günümüzdeki gibi olur. Yani, sonra sattığımız laleyi gidip oralardan geri aldık.

Yalnızca Batı dünyasını rehber sayanlar, Hitit edebiyatını, Fars edebiyatını bilmeyenlerin düşkünü oldukları edebiyat eksiklikler içerir, Doğuyu izah etmeye yetmez. Ancak benim sözünü ettiğim şair 'Deniz' mahlaslı *Bekir Karadeniz* şiirin her türünü, her bir nüvesini bilen ve işleyen şairdir. *Bekir Karadeniz*'in üstü başı hem Mezopotamya hem Kafkaslar, hem Latin Amerika kokuyor. Ve de aradaki her yer. Ekmeği aşı da, içtiği suyu da...

Değişimi, yenilenmeyi ve insanın hata yapabileceğini birkaç sözcükle herhalde ancak böyle ifade edebilmek mümkün olurdu.

üçüncü gitmeli şiir

gittiğim yol doğru değil nedense
hayır
şimdiki değil yalnızca
hiçbiri doğru değil
aslına bakarsan

(Gitmeli Şiirler)

Çağdaş şiirin üreticileri, yeryüzünde insanlık adına çok önemli sözler söylüyorlar. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de susmadan bu görevi korkusuzca yerine getiriyorlar. Şairliğin olmazsa olmaz kurallarından biridir bu kural.

Elimdeki 'Yedi Yılın Şiirleri' adlı kitabın sayfalarını gelişi güzel çeviriyorum önüme açılan bir şiir, 'Alışamadım' adıyla. 'Ceylan Gözlüye' armağan edilmiş bir şiir. Usulca okuyorum. Sesime kulak verin:

Alışamadım

Ceylan Gözlüye

bin türlü sıkıntı içimde
bin türlü eziyet yokluğun
elin elimde
yüreğin uzak
gözlerin tuzak
sensizliğin canı cehenneme
yalınayak yürümek karda
ve koru avuçlamak
seni sevmek
anlamadın
bahar geldi neredeyse
değişti çok şey
öyle çok şey
öyle çok şey kabullendim ki

şimdiden
ama sensizlik çok yabancı
alışamadım

(Yedi Yılın Şiirleri)

Şiir aniden bitiyor. Oysa şiir bitmiyor, sayfadan sayfaya geçiyorum yaşam devam ediyor. Bir şiiri bitirip diğerine geçerken sadece soluklanıyorum. Sonra yeniden okuyorum. Şiirler zincirleme sistemiyle birbirine bağlanmış öyle devam ediyor yaşamın akışı. Bir sonraki şiire geçiyorum yaşam her yönüyle aynen devam ediyor.

İlginçtir, bu ve bunun gibi birçok şiirde Erich Fried benzeşmeleri var. Oysa *Bekir Karadeniz* bu şiiri yazdığında Erich Fried adını bile duymamıştı. Ama nasıl ve nereden demeyin, bir şeyler birbirini buluyor işte. Sonraki yıllarda ise Erich Fried'in üç kitabını Türkçeye çevirdi eşi Ulla'yla birlikte.

Günümüz edebiyatında varlığını hissettiren çağdaş şairlerin sayısını bilmiyorum. Yazılan şiirlerin de sayısını bildiğimi söyleyemem. Ama bir şeyi çekinmeden söyleyebiliyorum. Severek okuduğum şairleri ve onların ürettiği şiirleri. Bu şairler ve bu şairlerin ürettiği şiirler benim için sadece Anadolu kokuyor olmalıdır ki, bu şair de Anadolu kokuyor.

Geçmiş yılların şairleri kendi adlarıyla kendi dünyalarını taşımışlar şiirlerin içine, günümüz şairleri neler yapıyor dersem, yanıtı bir üst cümlede verildi. Yani günümüz şairleri de, kendi yaşamlarını kendi şiirlerine aktarıyorlar. Bu geleceğe sunulan şiirsel tarihtir biliyorum.

Ben yıllar önce işçi şair, işçi yazar gibi kavramları üstünde gezinirken şunu öğrendim. Şairler ikiye ayrılıyor. İşçi kökenli olup işçi edebiyatı üretenler, saray kökenli olup saray özentisi türü edebiyatı üretenler. Bu ayrım sadece bana özeldir. Ben hepsini ayrı bir zevkle okuyorum ancak, işçi kökenli olanları daha bir hazla okuduğumu söylemeliyim. Çükü onlar da bana benziyor. Bu şairi de onun için beğeniyle okuyorum. *Bekir Karadeniz* benim için, biraz Sabahattin Ali'dir, biraz Orhan Veli, biraz Erich Fried. Biraz Samed Vurgun'dur, biraz Sümmani, hani Aşık Şamil gibidir desem, gibisi fazla olur. Ta kendisidir. Anadolu kokuyor. Karac'oğlan'dır hece bazında.

Anlatımın bu noktasında, bir şiire dönmek istiyorum. Yani şöyle bir dönüş, şiirle bir soluk almak istiyorum. Söze *Bekir Karadeniz*'in 'Gitmeli Şiirler' kitabından 'Yedinci Sonraki Baharlı Şiir' adlı şiiriyle devam etmek istiyorum.

yedinci sonraki baharlı şiir

bahar
erken açar
burada
baharlı anılar
yinelenmesin diye
erkenden
yinelensin diye

baharlı acılar

dağ başında olsaydı
yüreğim
uyanmasaydı
kış uykusundan

(Gitmeli Şiirler)

Şairin sözcükleri bütün söylemlerin adresi demektir. Bunu baştan anlatmak gerekiyor. Gereken bir başka olay şair şiir söylemini aktarım olarak kurmaya başlayınca, gezintiler, açılan pencereler, zaman diliminde git gel mekanizması yaşam içinde, var olan şiirin hakkını vermeyi başarmaktır. Hani diyorum ki, '*Deniz*' mahlasıyla heceli şiirler yazan olursa, ben bu mahlaslı şiirleri bu yazıya almaz mıyım? Okuyalım:

Yola Çıktım

Kervan Oldum

Yola çıktım kırk yıl önce Çoruh'tan
Kervan oldum koca dünya yüküne
Gözlerim haberi bekler Merih'ten
Düşüncemde gelir her gün yakınsa

Boşa tuttum beş yüzümü binimi
Her köşede bıraktım bir yanımı
Onca güzel paylaştı çok günümü
Ancak bu gönlümü verdik tekine

Dört nala kaldırıp sevda atını
Geçerim ben arşın yedi katını
Oluşturur parçalar ya bütünü
Gövde olur yaprağına köküne

Emekleri verip de ekin biçmedin
Ecel köprüsünden daha geçmedin
Deniz*'le barışıp kucak açmadan*
Sitem edip giderim hep dikine

(Kervan Oldum)

Bu kervan şiir deryasında yol alırken biz sözünü ettiğimiz şairi biraz olsun tanıyalım derseniz 'Biyografi' (link verilecek) bölümüne göz atabilirsiniz.

masalın sonu

oğluma

ve bir gün
duyduklarını
yalnızca
bir masal hoşgörüsü

ve rahatlığıyla

dinleyebildiğinde
ve o denli içinde
hissettiğinde
anlatılanları
ve belki de
hiç bir kaygı
ve korku
ve telaşa
kapılmaksızın
neler yaşamış insanlar
bizden değişik
diye sorduğunda
kendi kendine
sonra da
geleceğe ilişkin
herhangi bir hesap yapmadan
yalnızca
yalnızca öylesine
bir burukluk hissettiğinde
ve göğsünün tam ortasında
bir yerlerde
ince bir sızı duyduğunda
ve soluk almanda
bir anlık bir zorlaşma sezdiğinde
ama yine de
azıcık huzurla
gülümseme belirdiğinde
yüzünde
anlatmaya devam edersin
bu masalı
bıraktığım
ya da unuttuğum
ya da toparlayamadığım
ya da ucunu kaçırıp
sözcükleri
birbirine karıştıramadığım yerden

(Gecikmiş Şiirler)

Bu bağlamda *Bekir Karadeniz* şiirin her yönünü yoklamış. Her damarına akmış, her bir bağını, bahçesini gezmiş ve karşımıza çıkmış üstü, başı, eli, ayağı şiir kokuyor. Ben kitap sayfalarında gezinirken, sanki Anadolu'dan Ortadoğu'ya, Paris'ten İsveç'e kadar şehir şehir, köy köy, dağ dağ gezintiler içindeyim.

Bekir Karadeniz şairler arasında ilginç bir örnektir, şair şiirinde kendine has bir anlatım düzeyi yakalamış. Kendine has bir yol edinerek bu yolu özenle koruması ise şiirlerine bir başka anlam katıyor.

Heceli şiirde geliştirdiği bir biçimden de söz etmek gerek. Adı tam belli olmasa da biçimi itibariyle üçboyutlu bir özellik taşıdığından belki de böyle adlandırmak yerinde olur. Şiir ilk bakışta *15* heceli bir divan gibi görünmekte. Ancak vurgularına göre okunduğunda üç ayrı şiirin olduğu anlaşılmaktadır. *8* heceli bir şiir ve *7* heceli bir şiir. Birleşince anlam bütünlüğü oluşturan *15* heceli bir şiir yapısı. Örnek:

Değişmem

Ey sevgili döner bir gün Böyle gitmez devranın
Haciz koysan tüm varıma Mala özü değişmem
Ne etsen de sana her gün Bayram olmaz evrenin
Yanarım kendi narıma Küle közü değişmem

Kalsam sahranın düzünde Yoluma kırk şer dolsa
Dururum dostun sözünde Eğer gerçek bir yolsa
Batıp çıksa yeryüzünde Her bir canlı yok olsa
Kıran girse de arıma Bala tuzu değişmem

Deniz'*de kalmayıp damla Kurusa suyum arkım*
Toplanıp da cemi cümle Etseler benim terkim
Yaşarım sessizce gamla Yıkılsa evim barkım
Yoksulluk çuldur derime Bola azı değişmem

(Kervan Oldum)

Bir yerde soluklanıp soruyorum kendi kendime, devrim nedir? Sonra dönüp kendi sorumu kendim yanıtlıyorum. Devrim tek bir değişim değildir. Her alanda her zamanda sürekli ve akar olmaktır. Şiirde devrim *Bekir Karadeniz* olmaktır. İşin gerçek yani da budur.

Çağdaş şair ister kadın, ister erkek olsun, benim için geçerli olan yanı düşünce bazında şiir yazarken, gerçeklerin üstüne acımasızca basan, korkusuzca sözcükleri savuran yürektir. İşte ben bu korkusuz yüreklerin önünde saygıyla eğiliyorum. Bu yüreklerden biri de *Bekir Karadeniz*'dir diyorum.

Bu sözler sanırım okuduğum ve anlatmaya çalıştığım şiirleri tanımlamaya yetmiyor. Birkaç şiiri bu küçük yazının içine aktararak, süslü püslü sözleri toplayıp yazıya doldurarak önümdeki gerçeği yorumlamaya yetmiyor. Önümdeki gerçek Anadolu gibi somut duruyor. Her haliyle. Bunu ben çok iyi biliyorum.

Yaşayan şiir insan yaşamına korkusuz bir yorum getiren şiirdir. Ezberleri bozan, düşünceleri altüst eden şiirdir. Şair yaşadığı somut gerçeklere, bireysel yeteneklere ve değişik görüş açılarına bağlı olarak değerlendirilir.

Bir tepkidir yaşayan şiir, yaşama başkaldırıdır, dahası şairin kendi yaşadığı öz dünyasıyla, öz özünün hesaplaşmasıdır. Bu hesaplaşma, zamanla eski değerlere yönelen bir haykırıştır. Bu haykırış her dizede kendini bir direniş biçimiyle sorgular.

Bazen bu sorgulama ve kendi içinde yeni değerler taşır. Yeni tanımlar oluşturur. Oluşan bu değerler ve tanımlar, bir bakıma şairin güncesini su yüzüne taşırken, gelenin gidene karşı direnişidir.

Bu direniş şiirde devrimi getiren direniştir. Var olan kurulu bir düzen ve düzene hükmeden düşüncenin ortasına düşen şiirler ezberleri bozuyor. Hükümranlık dağılıyor.

Şiir üstünde var olan eski hükümranlık sarsılınca, bu sarsıntı 'Uzayda Bir Işık' diyen şairin kitabından aynı adlı şiiri okuyorum.

Bana

Uzayda Bir Işık

Derinlerden gelip güne ulaştım
Yüzeyde bu yaşam mal oldu bana
Doğu batı güney gezip dolaştım
Kuzeyde buzullar sal oldu bana

Benliğimi halden hale bürüdüm
Kadir bilmez beyinlerde çürüdüm
Yetmedi bu dünya Marsa yürüdüm
Uzayda bir ışık yol oldu bana

Deniz*'le yürekten söyleştiğimiz*
Bir bıçak sırtında eğleştiğimiz
İçerek bir ömür paylaştığımız
Düzeyde bir damla göl oldu bana

(Uzayda Bir Işık)

Anadolu edebiyat sahasında önemli gördüğüm bir olay var. Toplum olarak, genel anlamda bir sosyal değişimden geçiyoruz. Bu geçiş uzun bir zaman alabilir. Önemli olan bu geçiş sürecinin başlamasıdır. Şairler toplumlarda böylesi değişimlerin en erken habercisi olurlar. Bu anlamda şiirler üretirler. Yani bir nevi erken uyarı denilen sistemi şiirleri aracılığıyla dışa yansıtırlar. Şairin şiirlerinde köhne bir sistemin yıkıldığını ve yerine yeni bir düzen geldiğinin haberini alıyoruz.

Okuduğum bazı şiirlerde bir şeyler oluyor, bir şeyler gel-git girdaplarında dolanıyor ama nedense düşünceler imgelerin içinde seyrediyor. İmgeler kapalı imge değil, sadece şairin yaşamını bilmek ve o pencereden gözlemlemek gerekli.

Okuduğum şiirlerin sonunda ne oluyorsa oluyor. Şair olayları bazen apaçık sergilerken, bazen de onları giz içinde bırakıyor. Yani biraz imge olayının arkasına gizleniyor. Şöyle desem daha doğru olacak: Şair benim sözünü ettiğim şeyleri imgelerle vermiş. Sanırım şairlikte bu olsa diyorum.

Şairin 'Kervan Oldum' kitabından bir şiir daha okuyalım. Çünkü hece şiirleri olan bu kitabını çok beğendiğimi söylemeliyim.

Beni (Yaşam Meydanında)

Yaşam meydanında girdim savaşa
Haksızlığa esir kıldılar beni
Koşturmaktan geçemedim yavaşa
Bir bedendim bine böldüler beni

Dolu düştü bahçelere bağlara
Poyraz esti bu gencecik çağlara
Kar boranda çıkardılar dağlara
Kurtlarla sürüye saldılar beni

Düşmüş oldum bir kez çaresiz aşka
Görmeden geçseydi gözlerim keşke
Kimse yokmuş gibi dünyada başka
Her şeyden sorumlu bildiler beni

Daha gonca güllerimi dermeden
Yerimi yurdumu bana sormadan
Gözlerinin önündeyken görmeden
Arayıp Deniz*'de buldular beni*

(Kervan Oldum)

Şair sessiz kalmaktan korkar, sessizlik şairin yok oluşudur. Şiir şairin dilidir, düşüncesidir, toplumla olan iletişimidir. Bu iletişimi ne kadar halktan yana, halktan biri olarak işlerse o kadar kazanır. Yani bir şair halka dokunabiliyor mu? Halkın duygusunu düşüncesini kendi öz benliği gibi hissedebiliyor mu? Önemli olan bence budur.

Bu tür yazılarda gelenektir şiir dizeleri üstünde gezinerek tanıtım yazıları yazılır. Böylece şairin dünyasına yakın olunmaya özen gösterilir. Ben de bunu biraz farklı yapıyorum, dizeden çok şiirin tümünü alıp şiirlerle şairin dünyasını yakalamaya çabalıyorum. Bütünden parçaya gitmek yöntemini benimsiyorum. Ancak yine de hiçbir zaman şairin düşüncelerine tümüyle yakınlaşmak mümkün olamaz. Hangi şiirin, hangi ruh haliyle yazıldığını ve içinde neyin saklı olduğunu muhtemelen şairin kendisinin açıklamaması durumunda bir şeyler hep gizli/gizemli kalacaktır.

Değişimin habercisi olan şairler derken bakın şiir ne diyor. 'Arkası görünse sevgi dağının' zaman adını ilmek ilmek yakalamak. 'Tutulmuştur çoktan suların başı' tabiatın akışını dinlemek. Ya da en güzeli 'Gün Döndü' kitabını açıp bu ismi taşıyan şiiri bütün olarak okumak. 'Herkes tanığıyken kendi çağının' derken aslında kimseye bir şey öğretmiyor. Akıl vermek gibi bir niyeti yok zaten. Yalnızca her şeyi herkesin bildiğine, asıl meselenin bilmiyor gibi yaptığına vurgu yapıyor. Yani kralın çıplak olduğunu söylemekle söylememek arasındaki ince sınır...

Gün Döndü

Gün döndü sevdiğim değişti zaman
Bir tek soluk alamadan gün döndü
Battı güneş dağlar oldu kar duman
Dost yanıma gelemeden gün döndü

Arkası görünse sevgi dağının
Gülü mü solardı gönül bağının
Herkes tanığıyken kendi çağının
Anlayıp da bilemeden gün döndü

Tutulmuştur çoktan suların başı
Binlerle paylaştım bir çanak aşı
Kafeste barınmaz özgürlük kuşu
Gökyüzüne salamadan gün döndü

Kemlik deryasında yemişim vurgun
Boran ortasında yaşarım durgun
Bir ömür Çoruh'la akıp da bir gün
Deniz*'lere dolamadan gün döndü*

(Gün Döndü)

Şair hiç bir zaman umutsuzluğa düşmemeli. Şair en katı karanlıkta bile çıra gibi yanmalıdır ki çevresine bir yararı dokunsun. Şiir yazanlar sözün özgül ağırlığını kendi öz bilincinde besleyip büyütürler. Söylemek istedikleri her ne ise onu bu özgül ağırlık ile tartarlar ve dizelere aktarırlar.

Şair halk adına bedel ödemeyi kendisine görev sayar. Özgürlük denilen kutsalın aşığıdır. Derler ki şiirin içinde, ölümsüzlük iksiri vardır, Lokman Hekim adıyla anılır. Bence asıl ölümsüzlük iksiri şiirdir ve şiirin Lokmanı da şairdir.

Şairin yaşam dili şiirdir, eleştirmenler ya da böylesi bir tanıtım yazısı yazanlar, şairin şiir dizelerine akıttığı sözcükleri sıralayıp onun üstünde düşüncelerini söylerler. Kanımca genelde kadın şairlerin dili zaten ana dil denilen olgudur. Sözcüklerden söz etmek gereksiz diyorum. Dili bütün almak gerekiyor. Ana dil kavramında.

Birçok ustanın da söylediği gibi, somut şiir kapalı kutu değildir. Şiir anlaşılır olmalı. Şiirin ne dediği kime seslendiği, kimden yana, kime karşı olduğu anlaşılmalı. Ben okuduğum ve dinlediğim şiirlerde bu tanımı buluyorum. Şair *Bekir Karadeniz*'in yazdığı kitaplar dolusu araştırma ve şiirlerle kimden yana ve kime karşı olduğunu anlatıyor.

Şair olmak çok kolaydır, şiir yazana en kestirme yoldan şair diyorlar. Ancak gerçek şair olmak bir göz kırpımı sadeliğinde var olmaktır. Ses üstünde gezinirken bir göz kırpımı *Nazım, Enver Gökçe, Erich Fried*, dahası *Orhan Veli, Noksani* derken toplayıp derlediğim bir göz kırpımı şairdir *Bekir Karadeniz*.

Hece şiiriyle, serbest şiiriyle, dahası divan şiiriyle, yani kısaca şiirin her türünü ustaca yazan başarılı olduğunu bildiğim, şair dostum *Bekir Karadeniz*'i kutluyorum.

Orhan Bahçıvan